

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Feloldó szerkesztő háborúban lévő alkü a szerkesztésért felelős:
PURJESZ M. R.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 3., telefon-szám: 124.ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy óra 1 " 20

Varsóért folyik az elkeseredett harc.

Az orosz hadak nem képesek ellentállani a szövetségeseknek.

Az oroszok vergődése a Kárpátok között.

Kétségtelen, hogy a lomboló világháborúnak legvéresebb és leg-alkeseredettebb csatái Varsó körül folynak. Jól tudják az oroszok, hogy Varsó esésén fordul meg a háború, ezért elkeseredetten védik, de a szövetséges hadak emberföldönti erőit és kitartást megklvánó küzdelemmel egyre közelednek a vár falai alá és annak bevétele nem kélik soká.

Az oroszoknak egyéb harclereken is kevés a szerencséjük. A törökök legutóbb több lényes győzelmet arattak fölöttük. A Kárpátokban is sokat szenvednek hadaink üldözésétől, de sokat szenvednek az idő viszontagságaitól is.

Mai híreink a következők:

Orosz jelentések.

Kopenhága, jan. 11.

A pétervári jelentések szerint január 4-én és 5-én a Vistula balpartján az egész fronton csak tüzezési harcok voltak. A küzdelem egyes helyeken igen heves volt, de különös eredményt e két napon egyik fél sem ért el. A németek több helyen intéztek energikus támadást az oroszok ellen, de mindent csak igen kis vonalon és csekély számú gyalogsági csapatokkal. Csupán egy helyen lépett akcióba nagyobb csapat, január 5-én, Borzjovtól északkeletre. Itt az oroszcsapás egyes részleteiben szuronyharc is volt.

Berlin, január 11.

A január 5-iki orosz lapok írják, hogy hivatalos forrásból eredő értesítés szerint az oroszok és az osztrák és magyar csapatok között eddig nem volt ütközet Bukovinában. Az orosz sereg legszélső szárnya elérte Szucsavát és elfoglalta a várost, amely a román határtól alig egy kilométer távolságra van.

A harcok Varsóért.

Berlin, január 11.

A Varsó mellett ütközetről a Nya Dagligt Allehanda katonai munkatársa ezeket írja:

Az orosz jelentés hangja arra vall, hogy a németek a nehéz tüzezés és a bombák dolgában fölényben vannak. Eppen ezért bíncsok azon kétségbeesni, hogy Hindenburg támadása előre halad. Ugyanezen a mézeten vannak Varsó hatóságai és lakosai is. Csak a Pétervártól dolgozó angol levelezők vallják, hogy csupán utóvéd-harcokról van szó, amelyeknek az a célja, hogy a főerő visszavonulását fedezzék. A Varsóban tartózkodó angol levelezők jobban vannak tájékozódás. Az oroszok híján vannak tiszteltek és gyakorlott csapatoknak. Számbeli fölényük a német osztrák-magyar csapatokkal szemben még bizonyára megvan, de még nagyobb fölényre van szükségük.

Az északi harcvonal.

Kopenhága, jan. 11.

Pétervárról jelentik, hogy a Novoje Vremja nagy cikket közöl a lengyelországi harcok menetéről. Az orosz lap megállapítja, hogy az oroszok a lengyelországi harcvonalnak körülbelül a közepe táján heves akcióba léptek, ami arra bírta a németeket, hogy a centrum védelmére jelentékeny erőket vonjanak el a balszárnyuktól. E miatt a harcvonal némileg megdővült.

Az orosz lap véleménye szerint a legnehezebb harcok vonala a közepén a Rawától Jezerecig és innen tovább a Kamen-folyóig, még mindig mintegy 115 kilométer hosszú. Az a harcvonal, ahol az oroszok Nyugat Galiciában az osztrák és magyar sereggel állnak szemben, szintén 110-115 kilométer hosszú. A keleti harcvonalnak, nevezetesen az Erdő-

Kárpátokban és Bukovinában folyó harcoknak az orosz lap nem tulajdonít különös jelentőséget.

A németek új offenzívája.

Kopenhága, jan. 11.

A National Tidende pétervári tudósítója táviratozza Lipjának, hogy a németek új offenzívája a Pilsná-tól délre Kleice irányában nagyon meglepte az orosz hadvezetőséget, elannyira, hogy sütkészsévé vált az orosz főhadserő seregrészeinek újabb csoportosítása. Az orosz sajtóhadiszálláson nem tartják bizárinak, hogy az egész orosz főerőket egy hátrább fekvő vonalon újból fogják koncentrálni.

Szasszanov politikai vallomása.

Berlin, jan. 11.

Az orosz külügyminiszternek a „Corriere Della Sera”-ban közölt kijelentései kizárólag az adriai kérdésre vonatkoztak. Ha egyáltalában kétség lett volna az iránt, hogy az orosz nacionalisták a kérdéssel miképpen gondolkodnak, úgy most teljesen tisztán látható, hogy milyen merész álomban ringalják magukat, amelyet azonban nem nyilvánítanak ki eléggé tisztán. Attól félnek ugyanis, hogy Olaszországban rossz hangulatot teremtenének. Azt mondja Szasszanov, hogy Törökország már nem létezik. Később meg úgy nyilatkozik, hogy Oroszországnak első feladata, hogy Törökországot megegyeztessen. De tapintatosan elhallgatja, hogy az utóbbi esetekben ki kapná Konstantinápolyt. Azon sem kell csodálkozni, hogy a szláv katalinok részére az Adrián egy kikötőt szereznie biztosítani, de Olaszország nem kellemes érzéssel veheti tudomásul ezt a kívánságot, annál is inkább, mert Szasszanov a szláv katalinok alatt bizonyára Oroszországot érti. Másfelől Szasszanov egy alkalmat sem mulaszt el annak kiemelésére, hogy Olaszország egyedüli ellenségét most meg kell támadni. Hogy kit ért az egyedüli ellenség alatt, azt fölösleges kutatni.

Olasz vélemény a kaukázusi helyzetről

Köln, jan. 11.

A Kölnische Zeitung egy távirata szerint a Secolo a törökök kaukázusi helyzetének nem tulajdonít nagy jelentőséget, mert itt a hadiszállásnak csak alárendelt részéről van szó. Legfeljebb csak

erkölcsi sikerről lehetne szó. Corsi tábornok is nagyon hidegen nyilatkozott a kaukázusi helyzetről a „Tribuna”-ban. Se Törökország, se Oroszország nem számolhatnak be itt nagy eredményről. Az egész geográfiai helyzet, az utak és vasutak gyér volta is ellens mond ennek.

Szerbia

segítség nélkül.

Bukarest, jan. 11.

A Dmneata jelenli Pétervárról: Ruszkoje Szlovo megállapítja, hogy Szerbia egy oldalról sem számíthat segítségre. Románia sem hajlandó segítséget adni. Ellenfeleink — így ír az orosz lap — a háború folyamán nem csatlódtak senkihez barátainkban, mint mi, de nekünk elég erőnk lesz ahhoz, hogy Szerbiát Romániával és Bulgáriával szemben is megvédjük.

Osztrák és magyar repülőgép a szerb városok fölött.

Nis, jan. 11.

Szófián át: A szerb sajtóiroda: Egy osztrák és magyar repülőgép újból megjelent szerb föld fölött és pedig Pozsarevác és Gradiste városok fölött, ahol több bombát vetett le. A szerb létezésig füzela kezdett az aeroplánra, mely azonban a Duna magyar partjára visszazalért anélkül, hogy a lövések eltalálták volna.

A szerb karácsony.

Nis, jan. 11.

A szerb sajtóiroda jelenli, hogy a szerb karácsony első estélyén egész Szerbiában ünnepeles gyász-istentiszteleteket tartottak az elcsott szerb, orosz, montenegrói, francis, angol és belga katonák emlékeztetésére.

A törökök sikerei.

Konstantinápoly, jan. 11.

A főhadiszállás a következő kommunikékét közli: Asserbeidsamban operáció csapataink megszállották Kolori. Az ellenség ezt a szót is elhagyta és Salmas és Choi irányába vonult vissza. A Mianodod törvényeként lefolyt ütközésekben többek között Alexander, a cár szárnysegéde és Sandeckbunlak konzuia is elesett.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Január 12. Kedd. Róm. kath. Arkád vt. Protestáns Arkád vt. Görög Orosz dec. 30. An. sz. vt. Nap kel 7 óra 48 perckor nyugszik 4 óra 26 perckor.

Időjárás. Enyhe idő várható, sem mi vagy csak kevés csapadékkal. Sürögnyprognózis: Enyhe, semmi, vagy kevés csapadék. Déli hőmérséklet 5-8 fok C.

— Hitelesítő közgyűlés. A január havi rendes közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére a polgármester e hó 14 ik napját tűzte ki.

— Ujabb katonai lóvásár Makón. E hó 14 én a német hadvezetés az állatvásártéren a katonai lóvásárt tart a tényezőktől szándékozik lovakat vásárolni, erről a tényező azzal értesítették, hogy hogy a vásárban a makóikkal együtt a vidéki tényezők is egyenlő számban 10 cs csoportokban lesznek a bizottság elé bocsátva. Nem tényezők és lókupecsek a vásárra nem engedtek.

— Adományok a városi kórháznak. A képviselőtestület mai közgyűlése Galambos Ignác dr. polgármester hálás szavakkal emlékezett meg azokról a jólelkű adományozókról, akik a város által fenntartott katonai kiegészítő kórházak részére adakoztak. Bejelentette, hogy igen sokan adtak természetben adományokat, de sokan vannak, akik pénzbeli adományokkal járulnak a kórházak fenntartásához. Ezekből eddig 5390 korona folyt be a polgármester kezébe, aki az adományozók neveit lapunkban közzölte. A képviselőtestület közönettel vette tudomásul az adakozásokat. Mi pedig kérjük Makó város hazafias közönségét, hogy adjon a városi kórházaknak tehermentességhez mérten, hiszen a mi beteg kislányok ápolják ott, akik az édes hazáért küzdöttek és bennükkel védelmeztek.

— Jólékonyság. A képviselőtestület Varga Bálintnak 6 korona, Szántó Jánosnak 5 korona, Szalai Ferencnek 5 korona, Csala Istvánné Tóth Zsuzsannának 10 korona, Berkeovics Simonnak 6 korona, Zsák Andrásnak 4 korona, Hári Józsefnek 4 korona, Öv. Kónya Péternek 4 korona, Nagy Jánosnak 8 korona, Öv. Földházi Jánosnak 4 korona havi segélyt utalványozott, Horváth József, Varga János, Csikós Pál Szemes Sámuel és Fáyol János makói lakosokat a városi szegénymenházba felvette.

Értesítés Kőbányáról!

Szíves tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy Csánádvarmegye részére

**főraktárunkat
Iritz Sámuel özv.
cégnek**

adunk, ahol mindenkinek módjában van a legjobb és legtisztább eredeti gyári töltesű Világos Malátát és Dupla Malátát söröket beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségekben. Vendéglátók és italmérők külön kedvezményes árkban részesülnek. — Kőbányai Polgári Serfőződe Részvénytársaság.

Visszapillantás az elmúlt évre.

A polgármester megnyitója a mai közgyűlés alkalmából.

Makó város képviselőtestülete ma délelőtti tartotta meg az évben első rendes havi közgyűlést, mely alkalommal Galambos Ignác dr. polgármester megnyitó beszédében visszapillantást vetett a múltra és kiartó munkára buzdította a város képviselőtestületét.

A minden tekintetben érdekes és buzdításra serkentő megnyitó beszédét alább közöljük:

Tekintetes Képviselőtestület!

Oly sok mostoha év után, amidőn a most lezárt 1914 év beköszönött és az év első közgyűlést tartottuk, tele remény és bizalommal várjuk sorsunk és a közállapotok jobbrafordulását, a gazdasági élet, a forgalom és néplélet felpezsdülését, egy szóval egy boldogabb időszak és az általános jólét bekövetkezését.

A legmélysebb fájdalom érzetével kell megállapítanunk, hogy vágyaink és reményeink nem csak nem teljesültek, az általános jólétben és gazdasági megerősítésben haladást nemcsak nem feltűnik, de az 1914. év a sors csapás, a szerencsétlenség minden nemű oly erővel zúdította felénk, hogy nagyítás nélkül elmondhatjuk, miként a mióta a történelmi visszaemlékezés terjed, a világot sarkakból kiforgató és az egész világot lángba borító háson események még az emberiség oldaljában se voltak, hazánk pedig még a török és tatárjárások se volt relatív oly veszélyes rázkódásokkal ellátva.

Kezdődött az év hazánk nagy részét kózták városunk határát is elborító és a termés reményeiket tönkretelő vizáradásokkal, majd következett utána, a természeti mostohaégek miatt a mezőgazdák s általa mindehnyek reményét tönkretelő termékelétség az azon földeknek, amelyeket a vizárad megkíméltek és mintha anyagi kimerülésük és megpróbáltatásunk legkedvezőbb alkalmának látszott volna, Európa három legnagyobb hatalma, érdekösségekbe vonva az európai kisebb és tengerparti nagyobb államokat, a legbarbárabb módos támadtak reánk és küszöges szövetségességre, a nagy német birodalomra, nem kisebb célzattal, minthogy ezer éves állami életünk megsemmisítés és szép hazánkat közprédálás tegye.

Közel félre tart a lelkellem emberitő háboru, fiunk és véreink becsülettel és embererőit felülhaladó hősiességgel s a leguemesebb önfeláldozással védtek bennünket és védik hazánkat. Félreves itáni küzdelmük és legyőzhetetlen erős karunk s áldozatkészségük azon biztos reményt nyújtja, hogy a hazánkért kiottott ártatlan véreink s kimondhatatlan szenvedéseink áldozataiból, hazánk és népünk üdvé, boldogsága, jövőndő nagysága és örök élete fakad.

Ezen biztos hit és reményben üdvözölöm a Tek. Képviselőtestületet az új év első tanácskozásának megkezdésekor, de mégis azon kéréssel, hogy merítsük példát hadbavonult fiunk és véreinknek egyetértése, áldozatkészségéből és egymást megértő vállvetett buzgól-

kodásból és félretelve mindent, ami bennünket egymástól elválaszt, teljesítsük mi is hazánk és városunk iránti hazafias kötelességünket, teljesítsük nyitánsukat odaadó munkásságukkal és igyekezzük a háboru borzalmai által okozott károk és veszteségeket a lehetőség szerint pótolni, mert csak így remélhető, hogy a kiszámíthatatlan veszteségek után, az annyi lelkesedéssel hozott áldozatokból, a hazs, a nép és városunk üdvé, java és boldogsága fakad.

Belgrád.

A Száva-parton, dec. végén.

Belgrád ma is a kezeink között van, nem is engedjük ki a karmaink közül. Meri Belgrád nekünk nagyon sokat ér, megbecsülhetlen kincs, a melynek elvesztése szomorú volna ránk. Igaz, hogy már egyszer majdnem kiköltött uralmunk alól, de újra megfogtuk s azóta sokkal erősebben tartjuk. Többé nem szabadulhat.

Ugy volt a dolog, hogy Szerbia sarában ide-oda vetett bennünket a katonai parancs. Ma itt, holnap amott voltunk. Ma az egyik közösségben tértünk — azt hittük — pihenőre s reggelre már a másikban ébredtünk fel. Marsoltunk nappal-éjjel szinte szakadatlanul, alig volt pihenők.

Minden baka egy-egy Diogenes a háboruban. Mindent magával hordja.

Csak hogy mig Diogenesnek könnyű volt ott Hellás mindig melegen viruló kék ege alatt az ó cakkom-pakkja, mert a mint tudjuk, még cakkom-pakkja se volt, addig a szegény baka, mikor azt mondta, hogy mindenem magammal hordom, ez a minden — így háboruban — kitess vagy 35-40 kilogrammot. Saját testsúlyán kívül ezzel marsol és ezzel harcol nehéz terepeken s ellenséges tüében.

Nem könnyű biz ez, sőt nagyon nehéz. Egy-egy hosszú mars után bizony erősen szopja ott a baka hátán az a jámbor borjú az anyját s a 190 meg a 240 darab éles se kutya ám ott a fölténytaszkában, meg a bornyu fenekén.

A tisztelőgény se puskát, se föltényt nem cipel, de éppen olyan nagy annak is a terhe. Sőt legtöbbször még annál is nagyobb. Meri mig a tisztnek a csapat körül kell szaladgálnia, a tiszt kézi máháját is a tiszt legénynek kell hordoznia. A tiszt legénynek általában a csapatnál — éppen a tiszt körül való szolgálatai folytán — sokkal könnyebb dolga is van. Sem őrséget nem áll, se más szolgálatot nem kell teljesítenie. Ha állomásban van a csapat, a tiszt jobb dolga senkinek a tiszt szolgánál, ám ha marsolunk, elegendően meg vannak terhelve a saját és tisztjeik máháinak a hordozásával.

Hárman voltunk tisztet a második században. Mindenikünknek jóra való, becsületes, szorgalmas tisztiszolgánk volt. A mint Szerbiában már régen meneltünkünk s láttuk, hogy legényeink cipelgetik a nehéz máhákat, javukra való ötletem támadt.

Szerte szégyel, a merre elmentünk az utfeleken sokszor lehetett látni, a mint egy-egy helyen egy-két, sőt több kis szerb lovacska legelget — gazdátlanul. A mint éppen így egyet megláttam, parancsot adtam tiszt legényemnek, hogy ezt a csikót elő kell vezetnie. S mivel nyomban közöltem is a célt, a miért arra szük segítségem — már a másik peroban ott állott előltem bus, lehajtott fejjel egyetlen szerbiai harcosolt tárgyunk, a kis szerb paripa.

Mindjárt megállapítottuk, hogy századunkbeli mindhárom tisztnek a máháját ezután utunkban ez a kis ló fogja utánunk hordani s tiszt szolgánk ezután csak arra hívták, hogy kötőféken tartsák.

A határozatot nyomban azután végrehajtották legényeink. Nem tudni, mi volt eddig a kis paripa foglalkozása, de az bizonyos, hogy ettől fogva való dolga nem lett a legkellemesebb.

Hasig érő sáron s minden más rossz uton keresztül legalább is száz kiló súlyt kellett cipelgetnie. Sokszor hagynak fel s hegynek le.

Belgrád — mert mindjárt, a mint kötőfékre fogtuk — így neveltük el, mondom, Belgrád pófájáról le is ritt folyton, hogy nem a legkedvesebb neki ez az állapot. Szilajon vadon száguldozni Szerbia pusztáin bizonyosan könnyebb lehetett, mint itt cipelgetni, a mi hármónk nehéz podgyászát.

Nehéz lehetett szegényeknek a pakk. Olyan szomorú, szánandó volt mindig a pófája. Lehorgasztott fejjel lépgetett a cupogó nagy sárban a kötőfék után s a mikor meg felfelé haladtunk a hegynek, bizony nagyon is szuszogott. Mikor meg egyszer-egyszer megállt a csapat s vele Belgrád is, szinte kőrő, könyörgő dörgölőzést vitt véghez buta kis fejével a kötőféket tartó tisztelőgényen, mintha panaszkolta volna, hogy alig bírhatja s könnyítsünk neki, mert még beadja a kulcsot.

Szántuk, sajnáltuk már a szegény bolond kis jószágot s el is határoztuk, hogy könnyítsünk a terhén. Leveszünk róla, mert hát még se járja, hogy a picit kis állatot annyira fárasztjuk, hogy talán már nem is bírja tovább, nem is tud már menni, annyira kifáradt.

Ugy kell lenni, hogy e fajta becsületeseinket nem értette meg — Belgrád, mert — amint kiült, nem vette ezt tudomásul, sőt ő meg nagyon is más terveket szövögetett bandukoló bus nagy fejében.

Szerbiából való kivonulásunk után negyedik napja volt már, hogy a szerémi völgyek voszedlmesen barátságos sarát gároltuk. Éppen az a nap jön fel, a mikorra elhatároztuk, hogy a Belgrád soraán javítani fogunk. Kora reggel korom sötét volt még, a mikor kezdtek az utunkat, gondoltuk, hogy majd napközben valami hosszabb pihenővel hajtuk végre paktjaink való operációkat.

Délután két óra volt, a mikor egy pázsitos nagy legelőre értünk s a közepén levő nagy kút mellett pihenőre megálltunk. Nagyon alkalmas hely volt arra is, hogy most a Belgrád ügyét rendezzük. Így is akartuk.

Első személy azonban bizony mi magunk voltunk és saját kenyérzaccjaink tartalmát szedtük előbb elő, mert már éhesek voltunk.

Alig kezdünk azonban falatozni, egyszerre, mintha az ellenség gránátja csapott volna közzénk, egyszerre óriási riadalom támadt a pihenő táborban. Teljes zavar s bakáink össze vissza futkosnak, ugriálnak s kiabálnak.

Amint hirtelen felpillantunk, látjuk, hogy — Belgrád mint a legtöbbször vért paripa, fel felrugott lábakkal azélvész gyanánt rohan a táboron keresztül. Áttört a fegyvergulákon is s a mint futott, pillanatról-pillanatra egy-egy másik és másik darab pakkunk hull le s reptül szét a hátáról. Pár pillanat műve volt csupán, hiába ugrott neki száz meg száz baka, Belgrád kívül volt a tábor gyűrűn, már messzire futott s láttuk, a mint az utolsó máh darab is lehullott róla.

Két három kilométerre futhatott már fölünk Belgrád s mi tanácstalanul néstünk utána, legényeink meg, a kiknek kezéből kirántotta a kötőféket, lesujtva sobjajtoztak az őket leginkább ért katasztrófa fölött.

Valamelyikünket az utolsó pillanatban mégis mentő gondolata támadt. Láttuk, hogy Belgrád a falu felé tart s büszkén az égnek tartott

Farka már a falu bejáratánál lobo-
gott. Gondoltuk, hogy a faluban
könnyen el lehet fogni. Rögön lóra
ültetjük a zászlóaljunkhoz beosztott
két huszárt s kiadtuk a parancsot,
hogy rohanjanak Belgrád után élve
vagy halva el kell fogni s vissza
kell vezetni az alattomos sunyi szerb
bestiáját, a ki így rászédett bennün-
ket.

Nem telt bele egy negyedóra, a
faluban csak az előbb eltűnt két
huszár alátja rohanó elő a faluban
egy — harmadik lovassal.

A harmadik lovas, egyik bajtár-
sam tisztiszolgája volt, a kinek a
kezeből éppen kirántotta volt Belgrád
magát s a ló, a mely a huszárok
oldalán száguldott vele vissza a
táborba, — Belgrád volt. Hamarosan
vissaaérték hozzánk, a faluban egy
udvarban, — ahova befutott — sike-
rült Belgrádot megcsipni. A nagy
futástól még csak nem is lihegett,
még ki se fáradt belé.

Belgrád sorsa ezzel a kiruccanás-
sal aztán meg is lett pecsételve.
Könnyitéről többé szó sem lehetett.
Hiszen a fránya állatja maga adott
bizonyítványt arról, hogy milyen
szilajverű erős ló s csakis ravasz-
kodott, a mikor úgy mutatta, hogy
nehéz a terhe.

Azóta szorító szablat is kapott,
s hordja a terhet istenigazában.
Birja is, mintha a potájáról is az
rina le, hogy nevet rajtunk, a miért
egyszer sikerült bennünket — meg-
tréfolni.

Mi azonban ezt nem vesszük
zokon tőle, sőt azt se, hogy a pak-
kunk elhanyagásával nekünk sok ká-
runk lett, mert sok mindenünk
összetört. A hol csak megállunk,
jól etetjük, itatjuk ezt a szerb fog-
lyunkat, a kis Belgrádot.

Napról-napra mintha vidámabb is
volna. Talán már nem is bánja,
hogy nem sikerült neki a — szökés.

K. P.
népl. főhadnagy

A város ügyei.

Közyülés a városnál.

Makó város képviselőtestülete,
ma délelőtti tartotta meg január
havi rendes közyülését, melynek
letyolmányai az alábbiakban szá-
molunk be:

A közyülést Galambos Ig-
sác dr. polgármester délelőtti 9
órákor nyitotta meg, a üdvözölte
a képviselőtestületi tagokat. Beszédjéről lapunk más helyén em-
lékezünk meg.

A tárgysorozaton lényegtelen
ügyek szerepeltek, a képviselők
azonban most sem végeztek egy-
kellőre a rövid tárgysorozattal és
egynémely tárgynál alapos vitába
keveredtek.

Első tárgyként szerepelt a ma-
rosi hullámtérben fekvő városi
földterületek hasznosításiak az
ügye. A bérítők ismétellen hasznos-
bérrelengedései folyamodtak a
képviselettestülethez és a képvise-
let nemesszivásgére vall, hogy
ott, ahol méltányos kérelemről van
szó, nem zárkozik el a kérelem
teljesítésétől. Most is, emberies
érzelemről vezérelve, a hullámtéri
hasznosításiak és pedig azoknak,
ahik az ökörcsapáson és a nagy-
porondon bérrelnek a városi és
vizkárosultak, 1914. évre a fél
hasznosbér elengedte. Nem miad-
egyiknek, csupán az igazi káro-
sultaknak. Ezáltal a képviselőtes-
tület 8500 koronát engedett el 61
bérítőnek. A felszólalások során
általában az a vélemény csu-
sodott ki, hogy legjobb lenne, ha
a bérleti idő lejár, ezeket a föld-
területeket megahagyni s akkor
a város nem lenne kénytelen ál-
landóan hasznosbér elengedésekkel
foglalkozni, hanem a szénatermés-
ből biztos jövedelemhez jutna.

Nagyobb vitára adott alkalmat a
gyámpénztári szabályzat megviza-
gálására kiküldött bizottság jelen-
lése. A városi gyámpénztári adó-
sok egy része 1904. előtti hat per-
cent mellett vette fel a kölcsönt,
míg a későbbi adósoknak csak
öt percentsat kell fizetniük. Ezt
maga a képviselőtestület is méltá-
nyatlannak tartotta, hogy egyik
adó többet fizessen mint a másik,
ezért 1905-ben egy határozatában
kimondotta, hogy a régi kölcsön-
ök után is 5 percentsat szedendő.
A határozat felkerült a miniszter-
hez, ahol a szabályrendelet is
jóvá lett hagyva, a képviselőtestü-
let határozata is. Minthogy azon-
ban a határozat nem lett bevéve a
szabályrendeletbe, a tanács azt
javasolta a mai közyülésen, hogy
annak beillesztése végett terjessze
fel a képviselőtestület a szabály-
rendeletet a belügyminiszteriumhoz.

Mágori Sámuel közyégi bírő
azzal érvelt, hogy a régi kölcsön-
ök után igenis hat százalékos
kamatot kell szedni, mert a sz-
abályrendelet így rendelkezik. Ő
a képviselőtestületnek azt a hatá-
rozatát, amelyben kimondotta,
hogy az összes, tehát a régi köl-
csönök után öt percentsat kell
szedni, nem tartja törvényessnek.

A többség azonban nem o-
szította ezt a nézetet és nem akarták
egyik adóst nagyobb kamattal ter-
velni, mint a másikat. Dr. Bán
Zsigmond és dr. Dóza Sámuel
egyesített indítványára az alábbi
határozatot hozta:

„Minthogy a képviselőtestület
673-1904 számú aiat hozott hatá-
rozatát, amelyben a kamatokra
nézve átmeneti intézkedéseképe
kimondatott, hogy a régi kölcsön-
ök után is öt százalékos kamot
szedendő, a belügyminiszter 12743
-1905 számú leiratával jóvá-
hagyta és a szabályrendelet 6. § a
nem hagyta fenn kétséget aziránt,
hogy minden kölcsön után öt
százalékos kamot szedendő: a
képviselettestület nemcsak száke-
gesnek nem tartja az intézkedés,
hanem egyenesen veszedelmes
volna, hogy ilyen intézkedésekkel
az adósok jogviszonya összezavar-
tassék. Ez a határozat indomá-
svétel végett a belügyminiszterhez
letterjesztendő.”

Kisebb ügyek letárgyalása után
a képviselőtestület közyülése vé-
get ért.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?

Válasz:
Ilyék naponta 1-2 palack
Szent István duplamalata sört.

Ez nemcsak a legélvezete-
sebb üdítő ital, de csodála-
tos gyógyhatása is van ide-
gesség, étvágytalány, vérsze-
gényesség, álmatlanság, gyom-
orbetegségeknél; igen ajánlatos
lábbadozó betegeknek, szop-
tató nőknek is.

Ezen világhírű sört a Kőbányai Pol-
gári Sertőzde gyárja. — Kapható
minden fűszer- és csomagoló üzlet-
ben. Eredeti gyári palacktöltésben
kapható: Iritz Sámuel özvegye cég-
nél, Makón.

Makó város szive.

Hivatalos nyugtázás a katonai
kórházi adományokról.

A város által berendezett katonai
sebesült kórházak részére a kö-
vetkezők adományoztak.

Pénzbeli adományok:

Arad csanádi takarékpénztár 200,
Dobsa Péter 100, Nazzarénus egy-
ház Soós Lajos 100, Palotai és
királyhegyesi ut közti gazdaság
megbizásából Hallas Lőrinc 100,
Soós Lajos gőzmalom tulajdosas
50, Bihari József 10 koronát.

Természeti adományok:

Csávás Istvánné 1 lepedő, 1
töralköző, Ábrahám József 1 ing,
1 lábravaló, 1 töralköző, Jenel
Sámuel 1 párna, Kiss Józsefné 1
párna, 1 lepedő, B. Szűcs Jó-
zsefné 2 párna, 1 lepedő, 1 drb,
szappan, Elek Lajosné 6 ing, 6
lábravaló, B. Nagy Ferencné 1
kanna tej, Erdel Imréné 1 fazék
tejfel, csomó túró, Balogi Jullanna
1 kanta tej, Nagy Bálintné 1 csomó
tésztá, Balogi Aador 4 liter tej,
Cseh Imréné 1 liter liszt, 3 tojás,
Nagy Antal 4 tojás, S. Bálint
Sándor 1 párna, 1 paplan, 1 le-
pedő, Erdel Imre 1 párna, Szabó
Sándor 1 párna, Jód Sándor 1
párna, Borka Ferenc 1 párna, Ács
Károly 1 párna, Riffai Jánosné 1
párna, 1 alsónadrág, Bartha Já-
nos 2 párna, Szabó Sámuel 1
párna, 1 lepedő, 1 ing, Nagy Gy.
Jánosné 1 párna, 5 lepedő, szap-
pan, Márton János 1 párna, 1 le-
pedő, Lengyel Juliska szalonos,
10 tojás, 2 szappan, 2 fál, Borka
Sándor 3 ing, 1 lábravaló, Nagy
Ferenc 1 párna, 2 ing, 2 alsónad-
rág, R. Simon János 1 pár csirke,
3 üveg betölt, 2 szappan, Börcsök
István 2 szappan, Oláh István 2
párna, Oláh Sámuel 1 párna, Háj
Mihály 1 párna, 1 ing, 1 alsónad-
rág, Horovitz Herman 2 szalma-
zárk, Cseh Jánosné, 4 tojás, Bör-
csök Bálint 1 párna, Börcsök
Sándor 3 ing, 1 alsónadrág, Csér-
tus János 1 paplan, 1 ing, 1 le-
pedő, Csávás Antal 1 párna, 1 le-
pedő, 1 ing, 1 alsónadrág, Siket
András 1 párna, 1 lepedő, Biró
Ferenc 2 párna, 1 lepedő, Szabó
Bálint 2 párna, 1 ing, Gera József
5 ing, 2 alsónadrág, 1 lepedő.

Ajánlat kereskedők részére!

Raktáros van egymenysiségű ka-
tonai léli alsóruházat: Tricotárak,
harisnyák, kezyük, lábszárvédők,
sweaterek, shawlok, hősapkák stb.
Legényesség és tiszték részére ere-
deti, olcsó gyári árakban. Guttman
és Fekete kötött és szövöttárak
nagykereskedése Budapest, VI.,
Aukerpalota.

Egy jóforgalmu

italmérés

berendezéssel együtt eladó.
Értekezhetni lehet Iritz Sámuel
özv. cégnél.

Az Apátfalvai igen jó forgalmu vámörülő malomban

levő egységdrézam, valamint 2
szobás külön álló lakasom kerttel,
stb., bevonulásom miatt azonnal
eladnám. Értekezhetni lehet Tamás
Minállyal Apátfalva.

Figyelem!!

Az Augusztala-alap gyors-
segély, Makó és vidéke
részére hozzám küldte a

vas-gyűrűket

becserelés céljából. Aki
ilyent cserélni vagy vásá-
rolni óhajt, mindennap
eszközölheti. Kivánatra
választás végett házhöz
is elküldöm.

Vidékre több darabot cseré-
gett elküldök.

Halász Á. Kossuth-utca 11. sz.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(728)

93. fejezet.

Mi hát a való?

Ugyan hol volt eldugva ez a
lánc és a gyűrű?

Egy kínai vázában.

Akkor valaki odatette, kiáltá
Roberto.

Nevetséges kifogás, bigyszté
ajkát Bombini.

Magától értetődik, hogy valaki
odatette.

Es ez a valaki ön volt.

Tehát csakugyan azt hiszik,
hogy én bandita vagyok?

Nem.

Ezt nem akarom feltételezni.

Önök csupán csak a szép le-
ányra tájt a foga.

Hogy ezt karmal közé kaphassa
ilyen örült tervet eszelt ki.

Vizont kénytelen volt eltérni,
hogy a banditák ne csak a leányt
rabolják el, hanem egyebet is.

Most meg van világítva ez a
vakmerő csiny.

A banditák valóban soha sem
jöttek volna arra a gondolatra,
hogy betörjenek egy házba, ahol
eljegyzési ünnep folyik.

Az ön személye volt erkölcsi
támaszuk, a siker biztosítéka.

Ezt másképp magyarázni nem
lehet.

Roberto kétségbeesett harcot
vivott ártatlanságáért.

Ekközöm, hogy ártatlan va-
gyok, kiáltá.

Ugyan ne beszéljen, torkolta le
öt Bombini.

A tényállás tökéletesen ki van
derítve.

Alpino látta önt, mikor kifelé
vágatott, a rendőrök pedig látták
önt, mikor már hozta a leányt.

Csak hogy ön akkor ravaszul
Del-Monte grófok mondotta ma-
gát.

Folyt. köv.

Kitünő hegyi borok

literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje.
Iritz Sámuel özv. cégnél
Makón.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”
Diesel motorok

Szívógáz

és benzinmotorok. ::
Cséplőgarnitúrák benzin- és
nyersolajlokomobillal. Benzini-
nes magánjárók.

Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok
keresztefejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa

mérnöki
iroda
Budapest, V. Korbáry-utca 4. szám.
Saját érdekekben kérjék ajánlatot
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Egy üzlet helyiség

esetleg műhelynek is kiadó
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Száraz szalma

sértés perzselésre
Iritz Sámuel özv. cégnél
kapható.

Here polyva és tavaszi

árpa szalma ::
IRITZ MIKSÁNÁL
kapható, kazalonként és
ölenként.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szepítő, májfőt,
ar- és kézvörösség és min-
denféle bőrtisztítatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfjítő szer.

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfjítő 1 ko-
róna pipereeszközök több kiállításra ér-
mekkel lettek kiállítva.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG”-ba.**A HÁBORU**

fejleményeire ugyszólván minden ember kíváncsi és meg-
kettőztetett szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak
híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb ér-
tesülései vannak. — Ma már — kevés kivételével — minden

MAKÓI

ember csakis olyan újságot olvas, amelyből világosan látja,
hogy az a lap az ő szószólója is és az ő érzelmeivel egybe-
vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne-
volna a „Makói Független Ujság” az napi száma újabbnál-
újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni,
venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt

UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olcsóságánál és meg-
bizhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napi-
lapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés minden-
kit meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0
Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

MEG VAN A BÉKE

minden családban, ha a férj saját arcképét látja a „Hősök nagy arc-
kép albumá”-ban. Tehát helyesen cselekszik minden asszony, kinek
férje vagy hozzátartozója a haretéren küzd, ha behozza ezeknek arcké-
peit kiadóhivatalunkba, még mielőtt

= a háborunak vége =

nincs, mert ez által nemcsak nemes célt szolgál, — mivel a befolyó
összeg nagy része a vörös-kereszt javára megy, — hanem nagy örö-
met szerez ez által minden gondos asszony a háboruból visszatérő hő-
söknek. Jelszavunk: Mentől több fényképet, hogy annál szebb legyen
a „Hősök nagy arckép-albuma.”

Még mindig fogad el kiadóhivatalunk az albumba fényképeket !!